

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Aduersùs Magdeburgenses Centuriatores pro Canonibus Apostolorum, & Epistolis Decretalibus Pontificum Apostolicorum, Libri Quinq[ue]

Torres, Francisco de

Coloniae, 1573

VD16 T 1629

Cap. XVII. Responsio ad ea, qu[a]e in epistolam Zephyrini obijciuntur: ac primùm de genere sermonis, deindè de non cohaerentibus, postea de testimonijs scripturae temerè citatis, deindè de non ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29685

clesiæ Romanæ, quod ei à Domino tributum est, in Apostolico canone, vt iam explicatum est, contineatur. Quod quidem non est mirum, vt dixi, nõ intelligere Magdeburgenses, nec assentiri. Immo magis mirum esset, si intelligerent, quod credere nolunt. Non enim credunt, fuisse beatum Petrum principem Apostolorum: neque reliquos Apostolos agnouisse eum primum & tanquam caput: alioqui faciliè intelligerent, eandem formam relietam esse successoribus eorum tum maioribus, qui sunt Archiepiscopi, tũ minoribus, qui sunt reliqui Episcopi. Quia verò quacunque occasione oblata legentes iuuare studeo, admonebo hoc loco epistolæ Zephyrini, quod est hic scriptum in exemplaribus publicis, id est, impressis: Iudicia enim episcoporum, maioresq; ecclesiæ causæ, à Sede Apostolica, & non ab alia, sicut Apostoli & sancti successores eorum statuerunt cum alijs Episcopis, sunt terminandæ: ambiguum esse, vtrum dicat, terminandas esse causas maiores à Sede Apostolica cum alijs Episcopis, id quod Acacius Romano pontifici obijciebat, non potuisse scilicet sine Synodo Episcoporum Petrum Alexandrinum, & ipsum Acacium damnare: quod quidem beatus Gelasius grauissimè refutat: an dicat, sicut sancti Apostoli statuerunt cum alijs Episcopis: hoc, inquam, quod ambiguum esset, & faciliè propter ambiguitatem ad sensum Acacij & aliorum schismaticorum detorqueri posset, sic est in Vaticano exemplari, sine vlla ambiguitate scriptum: Sicut Apostoli & sancti successores eorum cum alijs Episcopis statuerunt. Eodem modo ante Zephyrinum loquens beatus Anacletus de alio canone Apostolorum, ad eosdem authores retulit, id est, ad sanctos Apostolos, & eorum successores cum alijs Episcopis. Sic enim ait in Epistola 1. Et beati Apostoli, (ita enim est in eodem exemplari Vaticano vetustissimo) ac prædecessor noster vir Apostolicus, & spiritu Dei plenus, vnà cum reliquis sanctis collegis suis statuit, dicens: & quæ sequuntur.

Responsio ad ea, quæ in epistolam Zephyrini obijciuntur, ac primum de genere sermonis, deinde de non coherentibus, postea de testimonijs scripturæ temerè citatis, & de ratiocinationibus ineptè confectis, deinde de manifestè falsis.

Cap. 17.

Sed quia cœpimus respondere ad ea, quæ Magd. in Epistolam Zephyrini obijciunt, persequamur reliqua omnia, nihil dissimulantes, quantumlibet leue & ridiculum esse videatur: nè isti, in quo maximè insipientiam suam produnt, in eo de sapientia gloriantur. Hæc ergò sunt, quæ iudicio quadrumviri Centuriatorum in Epistolam Zephyrini obijciuntur: Primum, genus sermonis in epist. 2. Vtatur exilio perpetuæ deportationis: modernis temporibus Christianitatem suscepistis &c.]
Loquitur pontifex, vt vulgò tunc loquebantur. Pro bent Magd. non sic illis temporibus vulgò loqui solitos. An existimant Magd. verbum Moderni, à modo dictum, nouum tunc fuisse? minimè credo: quòd si vetus erat, licet

K

inele-

Locus epistolæ Zephyrini emendatus ad exemplar vetustissimi codicis Vaticani.

2. Cor. II.

inelegans & vulgare, quid obstabat, quo minus eo verbo & similibus pontifex vteretur, quibus vulgus utebatur: qui, ne similis eis videretur, qui ex electione verborum laudem & gloriam inanem querebat, exemplo Apostoli impetitus sermone, sed non scientia, videri volebat? An non idem fecerunt sancti Apostoli, qui euangelia & epistolas nobis scripserunt? Sed ad hunc locum copiosius proximo libro defensionis epistolarum, istis respondebimus, qui sapientissimos Pontifices de verbis accusantes, videri volunt elegantes & eloquentes, cum sint ipsi interdum putidissimi & infantissimi. Et, nisi otio abuti poeniteret, possem hoc facile permultis exemplis docere. Deinde *ἀνακόλυθα* (inquit) in his passim multa. In Zephyrini epist. 1. non coherent cum superioribus ea, quae incipiunt, Patriarchae verò &c.]

quo modo coherent in epist. Zephyrini, quae tantum non coherentia Magd. accusant.

Philip. 2.

Coloss. 1.

Sed videamus coherent ne, an potius Magd. coherentiam non intellexerint. Si enim ad eos labores, qui illis temporibus ab Episcopis suscipiendi erant, & ad ea pericula, quae subeunda, & eas persecutiones, quae assidue sustinendae, accusandi Episcopos quibusvis licentia permixta fuisset, quotusquisque fieri tunc Episcopus voluisset? Hinc tanta ac tam crebra Pontificum sollicitudo & cautio, ne Episcopi temere accusarentur. Scribit igitur Zephyrinus ad Episcopos Siciliae, monetque eos in proemio prudentissimè, quales esse debeant, ne velius iniqui calumnias & falsas accusationes metuat: monet, inquam, ut sint sicut stellae lucetes in mundo, ut Apostolus ait, stabiles & immobiles ab spe euangelij, & in eo seruando ita fixi, ut sunt stellae in firmamento caeli: ita enim futurum esse, ut non plus aduersus eos iniquitas hominum ad obscurandum splendorem gloriae eorum valeret, quam valeat nox ad extinguendum fulgorem stellarum. Postquam ad hunc modum Episcopos aduersus iniquitatem accusatorum admonuit & instruxit, continuo se ad praecipendum iudicibus episcoporum opportunè conuertit, inquit: Patriarchae verò vel primates accusatum discutientes Episcopum: & quae sequuntur. Dicant nunc Magd. si quid iudicij habent, quid aptius & magis appositum esse potuit, quam à iudicatis personis ad iudices sermonem transferre? id est, ab Episcopis ad Patriarchas, vel Primates? ita isti valentes animaduersores, hoc tantum proficiunt reprehendendo & notando, ut suam prodant insipientiam & tarditatem. Illud etiam tanquam *ἀνακόλυθα*, ut istorum graecizantium verbo vtar, id est, non coherentis notarunt, quod in eadem epistola Zephyrinus ait: De occultis enim alieni cordis: & quae sequuntur. Hic quoque ignorantiam suam prodiderunt. Debuerant enim animaduertere, continere hanc epistolam, ut ceterorum illius seculi pontificum, varia decreta, vnde decretales epistolae dictae sunt. Immo S. Isidorus has epistolas decreta vocat, sic enim eas inscripsit, Decreta Anacleti, Decreta Zephyrini, & similiter in alijs. Ut iam non semper opus sit coherentia, ubi de rebus varijs necesse est varia esse capita, ut vel in nostris literis, quas scribere solemus, saepe solet fieri, ut ab vno capite ad aliud *ἀνακόλυθα* transeamus: tamen in ijs quoque varijs capitibus, ratio quaedam ordinis & *ἀνακόλυθα* seruari possit ac soleat: ut hic

vt hic: Dixerat enim, Nec in re dubia certa iudicetur sententia: nec vllum iudicium, nisi ordinabiliter habitum, teneatur: absens verò nemo iudicetur. Accusatores autem eorum omni careant suspicione. Duodecim autem iudices quilibet Episcopus accusatus, si necesse fuerit, eligat: ius causæ ad Sedem Apostolicam referatur. Ad eam quoque ab omnibus appellandum est. Hæc sunt huius epistolæ decreta, quæ sunt ordine suo aliud ex alio nec tendo, posita, quæ omnia locum habent, cum de re non dubia iudicium fit, sicut principio dixerat. Deinde subiungit: De occultis enim alieni cordis temerè iudicare, peccatum est. An parùm hoc cohæret? quæ hic *à xarodoubia?*

Deinde in plerisque (inquiunt) scripturæ testimonia plurima sine iudicio congeruntur: & ineptè conficiuntur ratiocinationes: interdum etiam deprauatè citantur.]

Hactenus Magdeb. Melius & cautiùs isti sibi consuluerunt hoc loco, qui nullum testimonium scripturæ notârunt, deprauatè, vt ipsi dicunt, citatum, nè à nobis redarguerentur, & non intellexisse conuincerentur. Ratiocinationem verò ineptè confectam, aiunt esse hanc: Petro dictum est à solo Domino, Quæcunque ligaueris super terram, &c. Ergo ecclesia Romana debet iudicare de causis aliorum Episcoporum.]

Sic isti. Et si satis ad hoc responsum est supra, cogor tamen iuxta prouerbiù Salomonis, contra stultitiam istorum iterùm respondere, nè sibi artem ratiocinandi, quam penitus ignorant, scire videantur. Petro dictum est primum à Domino, Quæcunque ligaueris &c. Quæro à vobis noui Zenones, creditis ne esse hoc verum, an non? si creditis, ergo potestas ligandi ei primum conuenit, cui primò data est: & cum repugnet, pluribus primum conuenire, consequens necessariò est, vt per primum Episcopum, ad alios Episcopos transferatur: vt rursus per Episcopos, ad alios inferiores. Quòd si alijs Episcopis non conuenit potestas ligandi subiectos, aut soluendi, nisi per primum, vt omnia ad vnum redeant, ergo ipsi Episcopi à nullo possunt ligari aut solui, nisi à primo, aut ab alio, auctoritate primi. Etenim si ab alio, quàm à primo, ligari vel solui possunt: Ergo ille alius, à quo possunt, potestatem ligandi & soluendi habet non translata ad se per primum: ac rursus illi primo non est data primum potestas ligandi ac soluendi, cuius contrarium positum erat, & à vobis concessum. Quòd si negatis, quòd posui vos credere: in vtra parte est vitium malè & ineptè ratiocinandi? in nostrane, qui euangelio credimus, & ex vero verum concludimus? an in vestra, qui non creditis? & idè ex falso falsum concludi falsò existimatis? Euangelium enim negat, qui beatum Petrum, Principem Apostolorum esse negat, dictumq; ei soli specialiter: Quæcunque ligaueris: & quæ sequuntur: & per eius specialem & primam potestatem, translata esse generaliter ad omnes alios Episcopos potestatem ligandi & soluendi specialiter cuiq; eorum subiectos. Sed vt melius fortassis intelligant vni & for-

Quomodo ratiocinatio xephyri à Magd. repræhensa, conuincat eos ratiocinandi artem penitus ignorare.

Quia Magd. euangelio non credunt de potestate potestatis idcirco ex falso falsum à nobis concludi putant, cum ex eo quòd dictum est Petro, summam potestatem se ostendunt.

K. 2. mam Matth. 16.

*Exemplum si-
milis ratio-
cationis eius,
quã in epist.
Zeph. Magde.
reprehendunt.*

nam huius ratiocinationis, quam non intelligentes suo more reprehenderunt, proponamus eis similem ratiocinandi formam in potestate regali, per quam transfertur potestas secularis iudicandi ad summos magistratus & principes, & per eos ad alios inferiores. Regi Gallia, verbi gratia, data est primùm à Deo secundùm legem seculi, potestas iudicandi de causis secularibus, & condemnandi & absoluendi in regno suo: ergò regis senatus, quem Parlamentum vocant, de causis summorum magistratuum & principum eius regni, qui sub potestate regis sunt, iudicare debet. Etenim si non debet, consequens est, vt non fuerit data primùm potestas regi Gallia regendi regnum suum, & per eum ad alios magistratus & principes translata potestas in suos, cuius contrarium positum erat. Si igitur hæc ratiocinatio valet in rege seculi, cur non valeat in vno rege spirituali vnus regni spiritualis, quod est ecclesia catholica?

Deindè (inquiunt Magd.) si ad analogiam historiarum, & rerum huius seculi conferantur, tum pleraque in his epistolis per se manifestè falsa sunt, vt quod i. Zephyrini dicitur, Christum præcepisse Apostolis, vt 70. discipulos in adiumentum eligerent: cum id nunquam ex euangelistis constet: & certum sit ex Lucæ decimo, Christum LXX. discipulos elegisse, & emisisse.]

Hactenùs Magd. fingamus non fuisse Zephyrinum, vt Magd. volunt, qui hanc epistolam scripserit, par ne erat, vt verisimile eis videretur, authorè epistolæ tam grauis, & tanta decretorum sapientia plenæ, ignorasse, quòd in cap. Lucæ 10. scriptum erat, quod ne pueri quidem ignorare solent? An non potiùs oportebat, si vlla eis cura & studium scripturas intelligendi erat, considerare hic proprietatem & vsum verborum, consequentiam rerum, & traditionem Apostolicæ interpretationis: & non suo more ferri præcipites, ad reprehendendum, priusquam quod reprehendunt, intelligant? Ergò eligere in scriptura, quod Græcè dicitur ἐκλίσσειν, homonymum

*Quomodo ins-
telligendum
sit, quod ait
Zephyrinus,
Christum
præcepisse
Apostolis, vt
eligerent 72.
discipulos in
adiumentum.
Act. 6.*

*Duplex genus
eligendi in
scriptura.
Act. 1.*

est: aliquandò enim significat segregare, & seligere è multis, non dando potestatem, vt cum ait, Et conuocantes duodecim multitudinem discipulorum, dixerunt: Non est æquum, nos derelinquere verbum Dei, & ministrare mensis. Considerate ergò fratres, viros ex vobis boni testimonij septem, plenos spiritu S. & sapientia, quos cõstituamus super hoc opus: & placuit (inquit) sermo coram omni multitudine: & elegerunt Stephanũ, & reliquos: & statuerunt ante conspectum Apostolorum: & orantes, imposuerunt eis manus: & quæ sequuntur. Elegit ergò multitudo: & Apostoli, tanquam ministri Dei, potestatem spiritualem diaconorum dederunt electis. Et rursùs de electione Matthiæ: Et statuerunt (inquit) duos: & orantes, dixerunt: Tu Domine qui corda nõsti omnium, ostende siue declara, quem elegeris ex his duobus. Quem elegeris, inquiunt, quæ electio facta quidem est à Domino dando potestatem electo. est autem vtrobique idè verbũ Græcè ἐκλίσσειν. Hactenùs de proprietate & consuetudine verbi, eligendi, in scriptura. Videamus nunc, quid Euangelistæ dicant, vt sensum Zephyrini pontificis

tificis ex verbis & consequentia rerum eliciamus. Videns autē (inquit Matthæus) turbas, misertus est eis, quia erant vexati & iacentes, sicut oves non habentes pastorem. Tunc dicit discipulis suis: Messis quidem multa, operarij autem pauci: Rogate ergo Dominum messis, vt mittat operarios. Hæc ergo est consequentia rerum, à Matthæo & Luca exposita, postquam vidit Dominus turbas, & misertus est eis: tunc dixit, Messis quidem multa, operarij autem pauci: Rogate ergo Dominum messis, vt mittat operarios: tunc Apostoli, vt admoniti à Domino de necessitate mittendi operarios propter multam messem, & de necessitate petēdi hoc à Domino, qui dixerat omnibus, Petite, & accipietis: rogauerunt Dominum, vt mitteret operarios. Nō enim credendum est, non fecisse eos, quod eis Dominus præceperat, id est, rogare, vt mitteret operarios. Prius autem quàm Dominus mitteret, necessè erat secundum consequentiam rerum, vt ostenderet siue declararet, eos, qui mittendi essent, quod interpretis euangelij vocat, designare: & rursus priusquàm designaret, id est, ostenderet siue declararet, quos mitteret, necessè erat, vt eligerentur, id est, segregarentur ab alijs hominibus, & statuerentur ante eum, vt designaret, id est, declararet à se electos, dando eis potestatem. Actum ergo designandi, id est, declarandi electos, quos Dominus misit binos, narrauit Lucas, inquit: Post hæc autem designauit Dominus. Græcè enim est *ἀνίστατο*, quo verbo vsus est idem Lucas in electione Matthiæ, vbi Apostoli statuerunt duos, & orantes, dixerunt: Ostende, siue designa (vt vta-
mur verbo interpretis euangelij) quem elegeris. Quare quod fecerūt Apostoli in duobus illis, quos ex numero aliorum elegerunt, non quidem dando eis potestatem, sed statuentes, siue representantes ante Dominum, vt alterum eorum designaret, id est, declararet, vt haberetur electus à Domino: & quod fecerunt illi, qui, sicut idem Lucas narrat, elegerūt vii. viros, & hos statuerunt ante conspectum Apostolorum, & eos Apostoli elegerunt, dando eis potestatem, id est, declararunt diaconos, ordinantes eos per orationē & manūs impositionem: hoc, inquam, ijdem Apostoli in illis 72. fecerunt. Eos enim elegerunt, & statuerunt ante Dominum, vt Dominus eos declararet à se electos (hoc enim significat, vt dixi, verbum Græcum *ἀνίστατο*) & declaratos, mitteret binos. Itaque non dixit Zephyrinus, Quos Dominus præcepit designari, id est, declarari: sed dixit, Quos præcepit eligi, scilicet ex numero aliorum: segregari, inquam, à multitudine, & statui ante Dominum, vt ipse designaret, id est, ostenderet, iuxta vim verbi Græci, quos eligebat, dando eis potestatem, vt sic designatos, id est, declaratos, in messem suam mitteret. Vndè non dixit Lucas, Post hæc elegit, siue segregauit Dominus, & statuit ante se alios 72. sed, *ἀνίστατο*, id est, declarauit alios 72. quos scilicet Apostoli, postquam rogauerunt eum, vt mitteret operarios in messem suā, ipsi elegerunt, & statuerunt ante eum, vt eos verè ac propriè eligeret, dando eis potestatem: mitteretq; in messem suam. Sic quoque non solum Zephyrinus, sed ante eum S. Anacletus in epist. 2. intellexit, sicut à discipulis Aposto-
lorum

*Qua sint, quae
Magdeb. non
animaduere
terunt, ut lo-
cum Zephyri-
ni repræben-
sum intelli-
gerent.*

Matth. 9.

lorum didicerat. Videntes autem (inquit) ipsi Apostoli messem esse multam, & operarios paucos, rogauerunt Dominum messis, ut mitteret operarios in messem suam. Inde electi sunt ab eis 72. discipuli, quorum typum gerunt presbyteri. Idem rursus dixit in epist. 3. id ipsum, quod Zephyrinus ab eo mutatus est. Sed Magd. cum nec homonymiam verbi, eligendi, nec usum eius intelligerent, neque quid verbum designandi, hoc loco significaret, neque consequentiam rerum aduerterent, neque locos scripturae conferrent, neque traditionem Apostolicam interpretationis curarent, vili sunt sibi aliquid scienter in epistola Zephyrini notare & reprehendere. Sed nos eorum inscitiam retextimus & coarguimus, ne sibi sapientes videantur. Sed fortasse Magd. ut quae diximus, refellant, dicturi sint, quod Dominus dixit. Rogate ergo Dominum messis, ut mittat operarios: non pertinere ad designationem illorum 72. quia prius dicat Lucas. Post haec autem designauit Dominus & alios 72. & postea sequitur, Et dicebat illis: Messis quidem multa, operarij autem pauci, Rogate ergo &c. Quibus respondemus, Matthaeum esse, qui illa loco suo posuit, tunc scilicet, cum vidit Dominus turbas, & misertus est eis, qui erant (inquit) vexati & iacentes, sicut oues non habentes pastorem: & tunc dixit discipulis suis, Messis quidem multa. Rogate ergo &c. Lucas vero suppluit, quod in loco post illa verba Domini Matthaeus praetermiserat, designationem scilicet 72. Quod vero postea addidit Lucas praepostero ordine, (ut saepe Euangelista solent) & dicebat illis, Messis quidem multa &c. recapitulatio est, euangelistis familiaris, qua usus est hic ad continuandum ea, quae Dominus dixit discipulis. Haec autem, Rogate Dominum messis, & quae sequuntur, non dixisse Dominum, postquam designasset 72. significauit idem Lucas, cum dixit, Et dicebat illis, quo verbo imperfecti temporis uti solet euangelista, quando non est idem ordo rerum gestarum & narrationis. Possem hoc, si opus esset, pluribus exemplis demonstrare, quod omnes alioqui, qui attentè & studiosè legunt euangelium, facile obseruare possunt.

*Responsio ad alia crimina, quae adhuc in epistolas beati Zephyrini Cen-
suratores obijciunt, quae ad historiam illorum temporum pertinent: in qui-
bus errasse manifestè conuincuntur, & quomodo Demetrius Alexandria
Episcopus, ex Apostolorum traditione, cuius testis est Synodus Nicena, co-
gnoscere potuit principatum Episcopi Romani. Item responsio de forma gu-
bernationis ecclesiasticae, ex Patriarchis vel primatibus, & Episcopis, quam
tempore Zephyrini fuisse negant: & de tempore, quo datae sunt literae, & ite
responsio ad ea, quae secundum analogiam fidei se aiunt reprehendere: & de
Eusebio, & Hieronymo, & alijs, quos obijciunt, non vidisse epistolas Zephy-
rini, & de cap. Si Romanorum dist. 19. quod in epistolam Zephyrini, immò
in epistolas omnium veterum pontificum, obiecerunt. Cap. 19.*